

Valvontatoimen jaosto

23.5.2022

VANK-V 2/2022

Aika 23.5.2022 klo 13:00 – 15.00

Paikka Teams-kokous

Läsnä	Kerttula Tuiri (pj) Ala-Hiiro Juha Karhu Nelli Lankinen Pirje Martinkauppi Kirsi Matti Hannu Meriranta Emmi Mäki-Lohiluoma Juho Orreveläinen Pasi Rajaniemi Kirsi Sahlberg Sari Söderström Merja Tiuttu Emilia Toppari Suvi Valvisto Tarja (siht.)	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Teknisen Kaupan Liitto ry Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea Sosiaali- ja terveysministeriö Ympäristöministeriö Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Kuluttakaliitto Konsumentförbundet ry Elinkeinoelämän keskusliitto EK Säteilyturvakeskus STUK Sisäministeriö Suomen standardisoimisliitto SFS ry Päivittäistavarakauppa ry Työ- ja elinkeinoministeriö Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Asiantuntija	Korhonen Aku-Petteri Pasula Sirpa Henna Junka	Työ- ja elinkeinoministeriö Liikenne- ja viestintäministeriö Traficom Tulli
Esittelijät	Eklund Jukka Lepistö Laura Loponen Mika Sironen Reija	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Ruokavirasto Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.00.

2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen VANK-V 1/2022, 22.3.2022 pöytäkirja muutoksin.

5 Seuraamusmaksun käyttö eri virastoissa

Seuraamusmaksun käyttöTraficomissa; Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Mika Loponen

Seuraamusmaksun määrittämisen taustalla on Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus (EU) 2018/858. Viime vuonna seuraamusmaksun määrittäminen on lisätty ajoneuvolakiin 82/2021. Seuraamusmaksun määrää virasto ja sen suuruus on oikeushenkilölle enintään 30 000 € ja luonnolliselle henkilölle enintään 3 000 €. Virasto ei ole vielä määrännyt yhtään seuraamusmaksua. Seuraamusmaksun käyttömahdollisuudesta on julkaistu tiedote keväällä 2021.

Seuraamusmaksun käytön tunnistetut haasteet liittyvät tahallisuuden ja huolimattomuuden osoittamiseen ja siihen, että seuraamusmaksu voidaan määrätä vain tietyistä laissa tarkasti määritellyistä asioista. Seuraamusmaksua ei saa määrätä tilanteissa, joissa samasta teosta epäillään esitutkinnassa, syyteharkinnassa, tuomioistuimessa vireillä olevassa rikostutkinnassa tai samasta teosta on annettu lainvoimainen tuomio. Seuraamusmaksun saanutta ei saa samasta teosta tuomita tuomioistuimessa. Seuraamusmaksun käytössä korostuu tapauksen selvittämis- ja harkintavastuu. Tällä hetkellä on meneillään virastotasaisen prosessin luominen, jossa huomioidaan hallinnolliset ja oikeudelliset vaatimukset.

Esitetyt diat on toimitettu sähköpostilla 25.5.2022 jaoston jäsenille.

Hallinnollinen seuraamusmaksu elintarvikeketjun valvonnassa; Ruokavirasto , Laura Lepistö

Ruokavirasto koostuu kolmesta linjasta, joista elintarvikeketjulinjan alla olevalla siemenosastolla on määrätty kaksi kertaa seuraamusmaksu. Seuraamusmaksun määrittäminen sisältyy useisiin Ruokaviraston valvomiin lakeihin.

Seuraamusmaksu on rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus ja rinnastettavissa rikosoikeudelliseen rangaistukseen. Seuraamusmaksun käyttö soveltuu tapauksiin, joissa hallinnollisen ohjauksen keinot eivät ole riittävän tehokkaita, mutta joita ei kannata viedä rikosoikeudelliseen prosessiin ja joissa rikkomus on helposti näytettävissä toteen. Seuraamusmaksun määrittämisen perusteet on lueteltu jokaisessa lainsäädännössä erikseen, samoin seuraamusmaksun suuruus.

Seuraamusmaksun suuruus on lannoitelaisissa 300 – 5 000 €. Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä. Harkinta on tapauskohtaista. Maksun suuruutta harkittaessa on otettava huomioon teon laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Seuraamusmaksua harkittaessa tulee ottaa huomioon teosta kulunut aika. Ruokaviraston valvomislaeissa seuraamusmaksua ei voida määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Poikkeuksena on siemenlaki, jossa vanhenemisaika on kuusi kuukautta. Aika lasketaan siitä päivästä, kun rikkomus on tapahtunut. Määräajan kulumisen katkeaa siihen, kun viranomainen on antanut asianosalliselle tiedon ryhtymisestä valvonnallisiin toimenpiteisiin esimerkiksi lähettämällä selvityspyynnön. Seuraamusmaksua ei voi määrätä, jos samasta teosta on vireillä rikosprosessi tai on annettu lainvoimainen tuomio. Seuraamusmaksun lisäksi on edelleen mahdollista antaa kielto ja uhkasakko.

Ruokavirasto on määrännyt 500 €:n seuraamusmaksun tapauksessa, missä ELYn tarkastaja teki valvontakäynnin liikkeeseen, jossa oli myytävänä 39 laatikkoa sertifioimatonta perunaa siemeneksi. Tarkastaja antoi yritykselle valvontakäynnin yhteydessä väliaikaisen markkinointikiellon. Toisessa samanlaisessa tapauksessa yritys sai 1 000 €:n seuraamusmaksun ja markkinointikiellon, koska yritys oli saanut samasta asiasta jo vuonna 2018 markkinointikiellon.

Esitetyt diat on toimitettu sähköpostilla 25.5.2022 jaoston jäsenille.

6 Suomen markkina- ja valvontastrategia

Suomen markkina- ja valvontastrategia ; Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Fipoint; Reija Sironen

Kansallisen markkina- ja valvontastrategian laatimisvelvoite tulee EU:n markkina- ja valvonta-asetuksesta (EU) 2019/1020 (jäljempänä mava-asetus). Kansallisen markkina- ja valvontastrategian sisältö määräytyy mava-asetuksen artiklasta 13. Markkina- ja valvontastrategian laatiminen kuuluu kansallisen

markkinavalvontalain (1137/2016) mukaan markkinavalvonnan yhteyspisteelle eli Fipointille yhteistyössä markkinavalvonnan yhteistyöryhmän kanssa. Fipointin tehtäviin kuuluu myös kansallisesta markkinavalvontastrategiasta ilmoittaminen. Suomen markkinavalvontastrategia on soveltamisalaltaan laajempi kuin mitä mava-asetus vaatii. Tavoitteena on ollut määritellä yleisiä suuntaviivoja markkinavalvonnalle.

Markkinavalvontaviranomaisten on otettava toiminnassaan huomioon kansallinen markkinavalvontastrategia. Yksityiskohtaisemmat linjaukset ja toimintasuunnitelmat sisältyvät markkinavalvontaviranomaisten tuotesektorikohtaisiin valvontasuunnitelmiin.

Suomen markkinavalvontastrategian ehdotettu voimassaoloaika on 3,5 vuotta. Toimeenpanoa ja onnistumista seurataan vuosittain. Tällä hetkellä on menossa ministeriöiden kommentointikierros markkinavalvontastrategian 4. versioon.

Samaan aikaan valmistellaan markkinavalvontastrategian visualisointia, kääntämistä ruotsiksi ja englanniksi sekä julkaisemista ICSMS:ssä.

Markkinavalvontastrategia sisältää markkinavalvonnan vision, mission, strategiset valinnat, markkinavalvonnan painopisteet, strategian arvioinnin sekä liiteissä kuvauksen markkinavalvonnasta Suomessa.

Esitetyt diat on toimitettu sähköpostilla 25.5.2022 jaoston jäsenille.

7 Vaarallisten tuotteiden uusi julkaisualusta

Vaarallisten tuotteiden uusi julkaisualusta; Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, Jukka Eklund

Uuden Vaarallisetuotteet.fi julkaisualustan taustalla on Tukesin vanha julkinen markkinavalvontarekisteri marek.tukes.fi. Uuden julkaisualustan päätavoitteina on ollut saada alustan saavutettavuus kuntoon, lisätä alustalle ruotsinkielinen puoli, saada julkaisualusta paremmin kuluttajien käytettäväksi sekä saada yritysten vapaaehtoiset toimen selkeämmin näkyviin. Uudella alustalla kerrotaan aikaisempaa selvemmin mikä puute tuotteessa on ja mitä pitää tehdä. Uusi julkaisualusta on myös mobiilisti käytettävästi, toimii eri suuruisilla näytöillä, sisältää aikaisempaa paremmat haku- ja kategoriahakuominaisuudet.

Tällä hetkellä on menossa saavutettavuusauditoinnin jälkeinen alustan korjaus ja tuotantoympäristön perustaminen. Alustalle viedään vuoden 2022 Tukesin tekemät ilmoitukset. Vanha marek.tukes.fi jää arkistoksi. Julkaisun tavoiteaika on

7.6. Uusi julkaisualusta on myös SYKE:n, STUKin ja STM:n työsuojeluosaston käytössä.

Esitetyt diat on toimitettu sähköpostilla 25.5.2022 jaoston jäsenille.

8 Muut asiat

Ei muita asioita

9 Seuraavat kokoukset

Seuraavat kokoukset ovat tiistaina 4.10 klo 13 - 15 (teams-kokous) ja torstaina 24.11 klo 13 – 15 (kokouspaikka ilmoitetaan myöhemmin).

10 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi kello 14:50.

Tarja Valvisto
V-jaoston sihteeri

Liitteet

Seuraamusmaksun käyttö Traficomissa
Hallinnollinen seuraamusmaksu elintarvikeketjun valvonnassa
Kansallinen markkina- ja turvallisuusstrategia
Vaaralliset tuotteet.fi

Jakelu

Valvontatoimen jaoston jäsenet

Tiedoksi

Vaatimustenarviointiasiain neuvottelukunnan jäsenet ja sihteeristö